

ברכת המזון

לשיר המעלות, בשבב יי את שיבת ציון, היינו ברחמים: אי יפלא שחוק פינו וישוננו רעה, או יאמרו בנוים, הנדיר יי לעשות עם אלה: הנדיר יי לעשות עמנו, היינו שמחים: שובה יי את שביטנו, כאפיקום בנגב: הורעים ברמעה ברנה יקצרו: הלוך יצח ובכה נשא משך הורע, בא יבא ברנה, נשא אלתתיו:

שלושה שאלו כאחד חיבין בידמו, וכך מומנין: המון אמרי רבותי, מור ועלן בענקשן רבותי (ברך) הסכים עמם: הרי שם יי מברך מעתה ועד עולם: המון חור די שם וכי ומסוף עור ברשות, קרנן ורכנן ורבותי בברך (בעשרה או יותר: אלהינו) שאכלנו משלו, וטעין הסכין: ברך (בעשרה או יותר: אלהינו) משלו ובטובו הינו, המון חורו הינו, המון חורו: ברך (בעשרה או יותר: אלהינו) שאכלנו משלו ובטובו הינו.

יהי אט אמרי: ברך הוא וברך שמו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, הן את העולם כלו בטובו, בחן בחסד וברחמים, הוא נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו. ובטובו הגדול, תמיד לא חסר לנו, ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד, בעבור שמו הגדול, כי הוא אל ון ומפרנס לכל ומטיב לכל, ומבין מזון לכל בריותיו אשר ברא: כאמור, פותח את ידך, ומשביע לכל חי רצון: ברוך אתה יי, הן את הכל:

גודלה דך יי אלהינו על שהגדלת לאבותינו, ארץ חמדה טובה ורחבה, ועל שהוצאתנו יי אלהינו מארץ מצרים, ופדתנו מבית עבדים, ועל בריחה שחממת בבשרנו, ועל תורתך שלמדתנו, ועל חקך שהודעתנו, ועל חיים הן וחסד שהונתנו, ועל אכילת מזון שאתה ון ומפרנס אותנו תמיד, בכך יום ובכך עת ובכך שעה:

ועל הכל יי אלהינו אנוחנו מודים דך, ומברכים אותך, ותברך שמך כפי כל חי תמיד לעולם ועד, בכבוד, ואכלת ושבעת, וברכת את יי אלהיך על הארץ הטבה אשר נתן לך: ברוך אתה יי, על הארץ ועל המזון:

רחם נא יי אלהינו, על ישראל עמך, ועל ירושלים עירך, ועל ציון משכן כבודך, ועל מלכות בית דוד משהיך, ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו, אלהינו, אבינו, רענו, וננו, פרנסנו, וכלכלנו ותרונונו, והרחח לנו יי אלהינו מהרה מכל צרותינו, ונא, אל תצריכנו יי אלהינו, לא לדי מנתן בשר ודם ולא לדי הקאתם, כי אם לך המלאה, הפתחה, הקדושה והרחבה, שלא נבוש ולא נכלם לעולם ועד:

שבת אורים:

לצהל ותלוצנו יי אלהינו במצותך ובמצות יום השביעי, השבת הגדול והקדוש הזה, כי יום זה גדול וקדוש הוא לעמך, לשבת בו ולטח בו באהבה במצות רצונה, וברצונה הניח לנו יי אלהינו, שלא תהא צרה וזגון ואנחה ביום מנוחתנו, והראנו יי אלהינו בנחמת ציון עירך, ובגנו וירושלים עיר קדשך, כי אתה הוא בעל הנישנות ובעל הנתמות:

בראש חודש אומר כאן עילה ויבא:

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא ויגיע, ויבא וירצה וישמע, ויפקד ויזכר ויזכרנו ויפקדנו, ויכרונו אבותינו, ויכרונו משיח בן דוד עבדך, ויכרונו וירשנו עיר קדשך, ויכרונו כל עמך בית ישראל לעמך, לעמך ולשבת, לזמן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום ראש החדש הזה, ויברנו יי אלהינו בו למטה, ויפקדנו בו לברכה, וירשענו בו לחיים טובים, ויברך וישועה ורחמים, חום ותנו ורחם עלינו וירשענו, כי אלו ענינו, כי אל מלך נתן ורחם אתה:

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. ברוך אתה יי, בונה ברחמי ירושלים, אמן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, האל אבינו, מלכנו, אדינו, בוראנו, גואלנו, יוצרנו, קדושו קדוש יעקב, רענו רועה ישראל, המלך הטוב, והמטיב לכל, שבעל יום ויום הוא המטיב, הוא מטיב, הוא יטיב לנו.

הוא גמלנו, הוא גמלנו, הוא גמלנו לעד לחן ולחסד ולרחמים ולרחו, הצלה והצלתה, ברכה וישועה, נחמה, פנקה וכלכלה, ורחמים, ורחמים, ורחמים, וכל טוב, ומכל טוב לעולם אל יחסרנו: אמן.

הרחמן, הוא ימלוך עלינו לעולם ועד. הרחמן, הוא יתברך בשמים ובארץ, הרחמן, הוא ישתבח לדור דורים, ויתפאר בנו לעד ולנצח נצחים, ויתקדר בנו לעד ולעולמי עולמים. הרחמן, הוא יפרנסנו בכבוד. הרחמן, הוא ישבר עלנו מעל צוארנו והוא יוליכנו קוממויות לארצנו. הרחמן, הוא ישלח לנו ברכה מרבה בבית הזה ועל שלחן זה שאכלנו עליו. הרחמן, הוא ישלח לנו את אלהינו הנביא וכוהן לשוב, ויבשר לנו בשורות טובות וישועות ונתמות: הרחמן, הוא יברך את (אבי מורי) בעל הבית הזה, ואת (אמי מרת) בעלת הבית הזה, אותם ואת ביתם ואת ירעם ואת כל אשר להם. (אם סוף על שולחן עצמו יאמר: הרחמן, הוא יברך אותי (ואבי ואמי) ואת אשתי ואת ירעי ואת כל אשר לי). אותנו ואת כל אשר לנו, כמו שנתברכו אבותינו אברהם ויצחק ויעקב, בכל, מכל, כל, כן יברך אותנו כלנו יחד, בברכה שלמה, ונאמר אמן:

במרום ילמדו עליהם ועלינו זכות, שתהא למשמרת שלום, ונשא ברכה מאת יי, וצדקה מאלתו ישענו, ונמצא חן ושבח טוב בעיני אלהים ואדם:

שבת: הרחמן, הוא יחלינו יום שבעה שבת ומנוחה לחמי העולמים: ירחו: הרחמן, הוא יחדש עלינו את החדש הזה, למנוחה ולברכה:

הרחמן, הוא יוכנו לימות המשיח ולחיי העולם הבא. כהן מגדיל (יום ששתהלים מוסף ויום בסעודת מילה מלכה) אומרים: מגדול ישועות מלכו, ועשה חסד למשיחו, לדור ולדור עד עולם: עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ונאמר אמן:

יראנו את יי קדשו, כי אין מחסור ליראיו: כפירים רשו ורעבו, ודרשי יי לא יחסרו כל טוב: הודו ליי כי טוב, כי לעולם חסדו: פותח את ידך, ומשביע לכל חי רצון: ברוך הנבר אשר יבטח בו, והיה יי מבטחו: נער היותי, גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב, וזרעו מבקש לחם: יי עז לעמו ותן, יי יברך את עמו בשלום:

שבע ברכות

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שהכל ברא לטוב:	ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שיש תשיש ותגל העקרה בקביון גנה לתוכה בשמחה. ברוך אתה יי, משמח ציון בבניה:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שיש תשיש רעים האוהבים, כשפתה וצורך כנו ערן מקננס. ברוך אתה יי, משמח חנו וכלה:	ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר ברא ששון ושמחה, חנו וכלה, גילה רנה, דיצה ורחמי:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שיש תשיש רעים האוהבים, כשפתה וצורך כנו ערן מקננס. ברוך אתה יי, משמח חנו וכלה:	ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר ברא ששון ושמחה, חנו וכלה, גילה רנה, דיצה ורחמי:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שיש תשיש רעים האוהבים, כשפתה וצורך כנו ערן מקננס. ברוך אתה יי, משמח חנו וכלה:	ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר ברא ששון ושמחה, חנו וכלה, גילה רנה, דיצה ורחמי:

בני ברק, תלפון 18 • ירושלים: מלבי ישראל 2
 972-3-615490 • 30 • www.washal.co.il • office@washal.co.il
 USA • Melzer Judas Tel: 718-418-6787 • www.melzerjudas.com
 משרד המזון • מלבי ישראל • © 2007

שכל נטיעות שנוטעים ממך יהיו כמותך

תפילה האתרוג

תפילה נאה על האילנות ובפרט על האתרוג לרבינו יוסף חיים זי"ע מבגדאד בעל ה"בן איש חי"

מספרו לשון חכמים (ח"א סימן ל"ז) וזה לשונו שם: בט"ו בשבט ראש השנה לאילנות על כן טוב לומר ביום ט"ו בשבט בשחרית פסוקים אלו ובקשה זו, וידוע הוא שיש קבלה ביד חכמי אשכנז וז"ל שצריך לבקש ביום ט"ו בשבט בפרטות על האתרוג שידמן לישראל אתרוג טוב ויפה בחג:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּרְשָׁא הָאָרֶץ דָּשָׁא עֵשֶׁב מְזֻרִיעַ זָרַע עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינֵהוּ אֲשֶׁר זָרַעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ וַיְהִי כֵן:

וְתוֹצִיא הָאָרֶץ דָּשָׁא עֵשֶׁב מְזֻרִיעַ זָרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עוֹשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר זָרַעוּ בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב:

אָנָּה יי הושיעה נא, היום הזה לאילן הוא ראש השנה:

אָנָּה יי הצליחה נא, היום הזה לאילן הוא ראש השנה:

אָנָּה יי הרחיבה נא, היום הזה לאילן הוא ראש השנה:

אָנָּה יי היטיבה נא, היום הזה לאילן הוא ראש השנה:

אָנָּה יי ברך את היום הזה לאילן הוא ראש השנה:

אֵל נא פצה שנה זו משמיר ושות, וברך עץ שָׁמֶן זַיִת:

אֵל נא כמטר רוח חרבוני ושימון, וברך גֶּפֶן וְתֹאנֶה וְרִמּוֹן:

אֵל נא רומם עצרת עוללי טפוחים, וברך אַגָּז וְתָמָר וְתַפּוּחִים:

אֵל נא צדקך מעמדך בל יפסק, וברך חרוב וקרוסטמר ואפרסק:

אֵל נא חלץ קהלה אשר אליך תערוג, וברך התות והאגוז והאתרוג:

וַיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּבָרַךְ בְּלֹא אֵילָנוֹת הָאֶתְרוּגִים לְהוֹצִיא פִירוֹתֵיהֶם בְּעֵתָם, וְיוֹצִיאוּ אֶתְרוּגִים טוֹבִים יָפִים וּמְהֻדָּרִים וְנִקְיִים מִכָּל מוּם, וְלֹא יַעֲלֶה בָּהֶם שׁוּם חֲזוּיִת, וַיְהִיו שְׁלֹמִים וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם שׁוּם חֶסְרוֹן וְאִפְּיּוֹ עֲקֻצִּית קוֹץ וַיְהִיו מְצוּיִם לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם, לְקַיִּים בָּהֶם מְצוֹת נְטִיחָה עִם הַלּוֹלֶב בְּחַג הַסַּפּוֹת שִׁיבָא עֲלֵינוּ לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלֹום, כַּאֲשֶׁר צוֹתְנוּ בְּתוֹרַתְךָ עַל יַדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, וְלִקְחַתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הַדָּר כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עֵבֶת וְעֵרְבֵי נָחַל, וַיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּעוֹדְנוּ וְתַסְיַעְנוּ לְקַיִּים מְצוֹה זוֹ שֶׁל נְטִילַת לּוֹלֶב וְהָדָם וְעֵרְבָה וְאֶתְרוּג, כַּתְּקִנָה בְּזִמְנָהּ בְּחַג הַסַּפּוֹת, שִׁיבָא עֲלֵינוּ לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלֹום בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב, וְתַזְמִין לָנוּ אֶתְרוּג יָפֶה וּמְהֻדָּר וְנִקְיִ וְשֹׁלֵם וְכַשֵּׁר כַּהֲלַכְתּוֹ:

וַיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּבָרַךְ בְּלֹא מִיַּי אֵילָנוֹת, וְיוֹצִיאוּ פִירוֹתֵיהֶם בְּרֵבוּי, שְׁמַנִּים וְטוֹבִים, וְתְבָרַךְ אֶת הַגְּפָנִים שִׁיּוֹצִיאוּ עֲנָבִים הַרְבֵּה, שְׁמַנִּים וְטוֹבִים, כִּדְי שִׁיְהִיָּה הַיּוֹן הַיּוֹצֵא מֵהֶם מְצוֹי לְרוֹב לְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְקַיִּים בּוֹ מְצוֹת קְדוּשָׁה וּמְצוֹת הַבְּדִלָּה בְּשִׂבְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ וּבְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ מִקִּרְא שְׂכֵתוֹב, לֵךְ אֲכַל בְּשִׂמְחָה לְחֻמְךָ וּשְׂתֵה בְלֶב טוֹב וַיָּנֶה כִּי כְּבֹר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ:

בְּאִתִּי לִגְנֵי אַחֵתִי כְּלָה אֲרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֶלְבִי אֲכַלְוּ רַעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דוֹדִים, וְהָיוּ לְרָצוֹן אֶמְרֵי פִי וְהִגִּידוּ לְכִי לְפָנֶיךָ יי צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ברכת הגהניץ

על הלחם מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם, הַמוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ:

על היין מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם, בּוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן:

על פירות העץ מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם, בּוֹרָא פְּרִי הָעֵץ:

על פירות האדמה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם, בּוֹרָא פְּרִי הָאָדָמָה:

ועל דבר שאין גידולו מן הארץ כגון: בשר, דגים, ביצים, גבינה, פטריות וכדו' ועל כל המשקים (חוץ מן היין) מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל נָתַתָּה בְּדַבְּרוֹ:

על פירות האילן (חוץ מן המינים) ופירות האדמה ודבר שאין גידולו מן הארץ מברך אחר אכילתו:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם, בּוֹרָא נְפִשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנִן, עַל כֹּל מַה שֶּׁבְּרָאתָ לְחַיִּוֹת בָּהֶם נִפְשׁ כָּל חַי, בְּרוּךְ חַי הָעוֹלָמִים:

האוכל פרי חדש הגדל בזמן קבוע בשנה והמתחדש משנה לשנה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם, שֶׁהַחַיִּים וְקַיְמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה:

ברכת מעין שלש

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם, עַל

על היין הגפן ועל פרי הגפן | על פירות מן המינים העץ ועל פרי העץ | על מונטת הפתחה ועל הפלפלה

ועל תגובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה, שרצית והנחלת לאבותינו, לאכל מפריה ולשבע מטובה, רחם (נא) יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֵךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשְׁכַן כְּבוֹדְךָ, וְעַל מוֹזְבְּחֵךָ וְעַל הַיִּבְלָיָה, וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ, וְשִׁמְחָנוּ בְּבִנְיָנָהּ, וְנֹאכַל מִפְּרִיָהּ, וְנִשְׂבַּע מִטּוֹבָהּ, וּנְבָרַכְךָ עַל־יָדֶיךָ בְּקִדְשָׁהּ וּבְשִׂמְחָתָהּ.

בשבת ורצה והתלוצצנו ביום השבת הזה, ברה וקרבנו לטובה ביום ראש החדש הזה.

כִּי אַתָּה יי טוֹב וּמְטִיב לְכָל, וְנוֹדַת לְךָ עַל הָאָרֶץ

על היין | על הפירות | על מונטת הפתחה ועל הפלפלה: **עַל פְּרִי הַגֶּפֶן, בָּרוּךְ אַתָּה יי עַל** | **עַל פְּרִי הַגֶּפֶן, בָּרוּךְ אַתָּה יי עַל** | **עַל פְּרִי הַגֶּפֶן, בָּרוּךְ אַתָּה יי עַל**
על הארץ ועל פרי הארץ: **עַל פְּרִי הַגֶּפֶן, בָּרוּךְ אַתָּה יי עַל** | **עַל פְּרִי הַגֶּפֶן, בָּרוּךְ אַתָּה יי עַל** | **עַל פְּרִי הַגֶּפֶן, בָּרוּךְ אַתָּה יי עַל**

על פירות ויין שגדלו בארץ ישראל אפרים "ועל פרי גפנה" ו"ועל פירותיה".